

TIMUTEU

Mexüacame Xapayari Papuru Que Mütinü'airi

Vaürisica

¹ Ne Papuru Cürisitu Quesusi nü'arieya necanihütüni müpaü mütiu'aitaxütü tasivicueisitüvame Cacaüyari, que mü'anesie yuri temüte'erie mexi teta'icueva meta Cürisitu Quesusi müpaü mütiu'aitaxütü. ² Nemanivaüritüaca Timuteu. Yuricü pecaninenivetüni yuri temüte'eriecü. Cacaüyari müta'uquiyari, Cürisitu Quesusita mütati'aitüvame, xüca 'aixüa mete'u'iyarini 'ahesie mieme, xüca memasinenimayaca, xüca memasipitüaca 'a'iyarisie pemüca'uximatüuariecacü.

'Uquisica 'axa mü'ane hepaüsita que müti'imaiyaxü

³ Maseruniya cuieyarisie quepaucua nemüyemeximecái, müpaü nepümatituicacai 'Epesusie pemü'ahayevacü, pemütiva'aitüanicü hipame capa yükü mete'üquitanicü ⁴ capa meva'enienicü yacü xeicüa que memüte'üxasita niuqui mücaparivecü xeime ramare hepaüsita. Que mü'ane müpaü müti'üquita niuqui xüatüarica püvevie xeicüa, pücaheye'atüa titä Cacaüyari mütihüritüa para yuri ti'erietü yamütiyurienenicü.

⁵ 'Icü 'ayumieme pucuyüane xasica, mütiyucanaqui'eriecacü 'iyarieya 'itiyacacu, ca'itate'acacu, yuri ti'erietü peru huta 'iyariyari cahexeyatü. ⁶ Hipatü xaüsie me'ucuyuneca mücü

hepaüsita, ta'aurie menaxüreni. 'Ayumieme yacü xeicüa mecatenicuxatani. ⁷ Püvanaque 'inüari niuquiyari hepaüsita memüte'lüquitanicü, peru 'asimepücatemate tita memütehaitüca. Mepücaheitimaivave tita memütexata, sepa türücaüyemecü müpaü memütecuxata.

⁸ Süricüte müpaü tepütemate, 'inüari niuquiyari 'aixüa cani'aneni tevi xüca yaticamieni he'erivatü 'inüari mühücücü, ⁹ müpaü timaitü, 'inüari pücaheuyevese xüca tevi heiseriemecü yaticamieni hesiena. Müme 'inüari memütisana vahepaüsita püta pücuxasiva, müme memüca'enana vahepaüsita, müme Cacaüyari memüca'ayexeiya 'axa memüteyurie vahepaüsita, müme 'axa memü'anene Cacaüyari memüxani'erie vahepaüsita, müme memüvacuya yu'uquiyarima yuvarusima memüteyumemiva vahepaüsita, ¹⁰ memüvacumaüva que mü'ane mücava'üya mücavacüna vahepaüsita, 'uquisi hipame 'uquisi memüvacumaüva vahepaüsita, müme memüvanava teüteri vahepaüsita, müme memüteyu'itaiya vahepaüsita, müme memüyühüritüa mete'itavatü müme vahepaüsita. Hipatü yunaitü memeye'unie 'üquisica müseüye, müme vahepaüsita pücuxasiva 'inüari, ¹¹ que maine mücü niuqui müpaü manuyüne visi que mütimarive Cacaüyari yutemavietü, que nemütiuhüritüarie yanemüticuxatanicü ne.

Papuru que mütiuhüritüarie

¹² Pamüparyusi necanipitüaca que mü'ane münesitürücariya Quesusi Cürisitu mütati'aitüvame, mücü yaneticamieme münesi'eriecü, münesi'ucayecü müpaü nemüti'uximayacakü, ¹³ sepa

ne meripai nemiseviximacai 'axa ne'utaitü hepaüsitan, sepa nemitaveiyarümecai, sepa nemitave'eriecai. Nepunenimayasie masi müpaü nemütiyurienecaicü 'asinecatimaitü quepaucua yuri nemücati'eriecai. ¹⁴ Tati'aitüvame cuini mieme 'aixüa pütiuca'iyaricai nehiesie mieme, pünesi'upitüa yuri nemüti'eriecacü nemütinecanaqui'eriecacü Cürisitu Quesusisie netiviyatü.

¹⁵ 'Icü niuqui yuricü paine, neuyeveca münaqu'i'erivanicü yemecü, quename Cürisitu Quesusi cuiepa nua 'axa teyuruvamete vatavicueisitüanique. Ne 'axa teyuruvamete vasata nepüve'eme. ¹⁶ Peru 'ayumieme nepunenimayasie, Quesusi Cürisitu masi vaücavamecü masiücüme mayeitüanicü nehiesie, naimecü que müreuterive tiuca'enivatü, 'inüari nemayanicü mexüacame nehüctütü, memünesiha'erivanicü müme 'arique hesiena yuri memüteta'eri ni yuheyemecü memayeyuyurinicü. ¹⁷ Que mü'ané cuie naime müti'aitame yuheyemecü, que mü'ané capünivetü caxeiyarievetü yuxevitü timaivetü mücacaüyari, mücü ve'eme quexasivani, visi quetixeiyarieca yuheyemecü. 'Icü niuqui canise'ini.

¹⁸ Neuxei nenive Timuteu, 'ipaü nepümati'aitüa, nepümasihüritüa yaxeicüa niuqui 'ahepaüsita que mütixasivacai meripai quename müpaü petiyurieniquecái. Que pemütihecüasiecai, cuyapaü queneyüaneni, 'aixüa 'anemecü quene'amieneni yuri peti'erietü 'a'iyari camasi'utate'acacu. ¹⁹ Hipatü memitixani'ericü yu'iyari varutate'acacu, vacanuva pucayunixü yuri que memüte'eriecai. ²⁰ Müpaü

mecani'aneneni Himeneu Herecanituru.
 Nepüvayetua Cauyumarie müvaviyacü.
 Mütücü müpaü mepüte'üquitüarieca 'axa
 memüca'utiyuanenicü.

2

Nenevieri hepaüsita que müti'üquitüa

¹ Ayumieme müpaü nepümatituica müpaü yemecü müreuyevesecü, xequenevavirieca Cacaüyüri, nenevieri xequenepitüaca, vaüriyarica xequenepitüaca, pamüparyusi xequenepitüaca yunaime teüteri vahesie mieme, ² cuiepa te'aitamete vahesie mieme, yunaime vavemete vahesie mieme, tame cayuvatü te'umatü teca'uximatüarietü 'atemu'uvanicü, naimecü Cacaüyüri te'ayexeiyatü 'aixüa tetecahutü. ³ Xüca müpaü 'aneni, 'aixüa caniyümüçü, catininaquimüçü tasivicueisitüvame Cacaüyüri que mütixeiya. ⁴ Müpaü pütinaque yunaitü teüteri memütavicueisitüarienicü, titä yuri müräine metemaitü memacünecü. ⁵ Cacaüyüri caniyuxevini. Niucame meta que mü'ané Cacaüyüri teüteri müvatahüave, mücüta püyuxevi tevitütü Cürisitu Quesitütü. ⁶ Mütü püyuyetua yunaime vahesie mieme vaxünaque. Müpaü pütiuhecüasie tucari 'aixüa mü'ané 'aye'acu. ⁷ Neta 'ayumieme nepuqueri tixaxatame nü'ari. Yuri nepaine, nepücati'itava. Nepuqueri memücahuriyusixi nemütivata'üquitüanicü titä yuri temüte'erie hepaüsita titä yuri müräine hepaüsita. ⁸ Ayumieme müpaü pünetinaque, haqueva memeyutixexeüriva 'uquisi mequeyunenevieca

yumamatecü meheutimetü mepasietü tixaü mecaha'atü niuqui mecabüatü yu'iyarisie. ⁹ 'Ucari yaxeicüa, va'ixuri qui 'aixüa requemaricacu mequeyuquemaritüaca mecteyucatave'erietü que memüteyuxexeiya, meyumaivavetü püta. Sarica huru perüra 'ixuri qui cui müraye'axe mücü naitü pücavaquemari. ¹⁰ 'Aixüa meteyurietü visi mequeteyuquemaritüaca püta. 'Aixüa caniyümüçü müpaü memüteyuriecacü 'ucari xüca müpaü me'utiyuaneni quename Cacaüyari me'ayexeiya. ¹¹ 'Uca cayuvatü 'umatü quetiyü'üquitüaca, naimecü ti'aitüarietü. ¹² Nepüca'itauni 'uca müti'üquitanicü müti'aitüacacü 'uqui, masi peuyevese cayuvatü mumacacü püta. ¹³ 'Arani meri putaveviya, 'arique 'Eva. ¹⁴ 'Arani meta pücatiu'irüviyarie, peru 'uca tiu'irüviyarieca 'aisica saname patüa. ¹⁵ Nitavicueisitüariemüçü quepaucua mütiniveni, yuri mete'erietü meteyucanaqui'erietü mepasietü xüca meyhayevani meyumaivavetü.

3

*Que müreuyevese te'üviyamete müpaü
memü'anenenicü*

¹ 'Icü niuqui yuricü paine. Que mü'ane ti'üviyame mayeimüçü, mücü 'uximayasica 'aixüa mü'ane pühive'erie. ² 'Ayumieme caneuyeveca ti'üviyamesie tixaütü mücarahüivanicü, sepa mutaxanesie. Xeime hücüa pavitücüni 'uca, püyumaica, pütimaiveni, 'aixüa püti'üquitaveni, ³ tavecame pücahütüni, pücavativayani, masi püca'ayu'eriyanı,

pücayumieneni, tumini pücahive'erieca, ⁴ 'aixüa 'anemecü pütiva'aitüaca yuquie quiecatari, yütüriyama püvarexeiyani tiva'aitüatü naimecü 'aixüa ticamietü. ⁵ Que mü'ane 'asimücatimate yuquie quiecatari mütiva'aitüacacü, queri tiva'üviyani memüyuyexexeüriva Cacaüyarisüa miemete. ⁶ Xique yuri mütiuta'eri pücahüctüni, capa 'uhüsierieme 'acavenicü Cauyumariepaü tatacuri pitüarietü. ⁷ Caneuyeveca tacua miemete 'aixüa memüte'ihecüatanicü capa tatierivatü 'uviyarienicü Cauyumarie viniyarieyasie.

*Que müreuyevese teparevivamete müpaü
memü'anenenicü*

⁸ Teparevivamete yaxeicüa peuyevese müpaü memü'anenenicü. 'Aixüa mepütecahuni, hutacüa mehaitücaitü yükü mepücahaitücani, yamepüca'ayumiemetetüni vaücava vinucü, tumini mepücahive'erieca meteyucuamanacutü, ⁹ va'iyari 'itiyatücaicacu cavatate'acacu mepi'üviyani niuqui masiütü mayeitüarie titasie yuri temüte'erie hepaüsita. ¹⁰ Mümeta yaxeicüa vahepaü meque'uta'inüasieni meri xüca meyüvaveni, 'arique teparevivamete meque'acüne xüca vahesie carahüivanı. ¹¹ Va'ütama yaxeicüa 'aixüa mepütecahuni, niuquiperaixi mepücayüaca, mepüyumaica, yamepütecahuni naimecü que memaitüca. ¹² Teparevivamete 'ameque'u'uvani yuxexuime mevaravitütü yü'ütama, 'aixüa 'anemecü meteva'aitüatü yütüriyama yuquie quiecatari. ¹³ Müme teparevivamete 'aixüa memeye'atüa yühüritüarica, müme mepüte'iva 'aixüa memümarivanicü, cui meyuyetuatuü yuri

memüte'eriecacü Cürisitu Quesusisüa miemete vahepaü.

Niuqui masiütü matüa, que temüteheyexeiya Cacaüyari manuyüne

¹⁴ Müpaü nepütita'icueva, cuitüva 'ahesüa nemeta'anicü. ¹⁵ Me xüca 'enereutevini, müpaü nepümati'utüirie pemütimacacü que müreuyevese yamütiuyeicanicü Cacaüyari quie quiecatari vasata. Müme mecanihümetüni memüyutixexeüriva Cacaüyari mayeyurisie memiemetetütü, 'iquisaraü tenari mecanihümetüni mitituica tita yuri müraíne. ¹⁶ Müpaü catinihecüaca, pümarive mücü niuqui masiütü matüa, que temüteheyexeiya Cacaüyari manuyüne.

'Iya masiütü nayani

Yuvaiyarisie 'uyeicatü.

Heiserie pupitüarie

Yu'iyari hexeiyattü.

Niuqui tuayamete mepixeи.

Pücxaxasivacai

Nuivarite vasata.

Yuri mepüte'uta'eri hesiena cuiepa.

Visi 'anetü panutivitüquie.

4

Que mutayü, 'arique que memütehayevani yuri mete'erietü

¹ Yacatinihhecüaca 'Iyari que maine. 'Imatürieца 'aye'aximecacu, hipatü metenihayevacuni yuri que temüte'erie. Mepüva'enieni 'iyarite memüte'irüma, cacaüyarixi 'axa memü'anene que memüte'üquita, ² mete'itavatü yacü xeicüa metecuxatatü. Cauyumarie 'inüarieyacü

mepütitepüatüarieni yu'iyarisie, 'ayumieme pücavarutate'ani va'iyari. ³ Müpaü mepüte'aitani memücaneneüquenicü memücaviquiecacü, memütehayevanicü hipame 'icuai metecuatü, sepa Cacaüyari minetüa 'icuai memenu'ünicü pamüpariyusi me'ipitüatü müme yuri memüte'erie, müme tita yuri müräine memütehetima. ⁴ 'Aixüa cani'aneni naitü Cacaüyari mütiunetüa. Tixaütü pücatixani'eriva xüca 'utanaqui'eriva pamüpariyusi 'ipitüacacu Cacaüyari. ⁵ Cacaüyari niuquieyacü nitipasivani neneviericü.

Cürisitu Quesusi parevivameya 'aixüa mü'anə

⁶ Müpaü xüca petiva'aitüaca 'ivamarixi, Cürisitu Quesusi parevivameya 'aixüa mü'anə pecaniyüanemicü, peveretü niuqui yuri que temüte'erie pe'enietü, üquisica müseüye pe'enietü que pemüttiveiya 'inüaritüme. ⁷ Que memüte'u'üxasita Cacaüyari meca'ayexeiyatü 'ucaravesixi va'üxasicü, mücü qunexani'erieca. Quetine'a'üquitüaca masi pemü'iyamacacü Cacaüyari pemayexeiyanicü türücaüyemecü. ⁸ Xüca tiyü'üquitüaca vaiyari mü'iyamacacü, 'esiva püyüne, peru xüca Cacaüyari 'ayexeiyani, 'aixüa püyüne naimecü, tucari mexeiyacü que temüte'utahüavarie temeixeiyanicü. Payeyurini hicü, tucari 'umamiesieta payeyurini. ⁹ Mücü niuqui yuricü paine, neuyeveca münaqui'erivanicü yemecü. ¹⁰ Müpaü mü'anecü, 'ayumieme tepüteta'uxitüa, 'axa tepütecühüavarüva, yuri temüte'uta'ericü Cacaüyari mayeyurisie teta'icuevatü. Mücü yunaime teüteri canivavicueisitüvametüni, masi yemecü

11 Müpaü quetine'aitatü quetine'üquitani.
 12 Xevitü pücamasitave'erieca pemühecuacü.
 Masi müme yuri memüme yuri memüte'erie
 püvavicieisitüvame. müte'erie müpaü
 memü'anenenicü, 'inüari quena'ayeitüvani
 que pemütiutaniuca, que pemütiuyeica, que
 pemüti'acanaqui'erie, que yapemüticamie
 'aniuquicü, que pemüti'itiya. 13 Nemunuuanique
 quene'ayumiemetüni petiterüvatü niuqui
 memü'enienicü, pevatuicatü, peti'üquitatü.
 14 Quetineuhayeva pe'itümaiyatü tita
 pemütiupitüarie 'iyarisie timieme. Müpaü
 pepütiupitüarie tixaxatame ticuxatacacu,
 quepaucua 'uquiravesixi 'axeicüa 'ahesie
 memutimeixüa.

15 Mücüçü quene'ayumiemetüni, mücüsie
 queneuyeicani yunaitü memümasixeiyacü que
 pemüraye'axime. 16 Quene'a'üviya quene'üviyani
 'üquisica. Müpaü petiyurienetü quene'ahayeva.
 Mücüçü pepü'atavicueisitüani pepüvatavicueisitüani
 müme memümasi'eneta.

5

Que müreuyevese müpaü müvayurienicü hipame

1 'Uquirasi pepücatatieli, masi pepinütüani
 'a'uquiyaripaü. 'Uquisi 'a'ivama vahepaü
 quetinivacühüaveni. 2 'Ucaravesixi 'ateteima
 vahepaü quetinivacühüaveni, 'ucari 'a'ivama
 vahepaü quetinivacühüaveni naimecü pe'itiyatü.

3 Quetinivareuyehüvirieca 'ucari vacünama
 memucui xüca yemecü meyuxevini.

4 Que mü'anə cünaya 'umücu yütüriyama
 yumama'üma müvarexeiya, masi yemecü

neuyeveca müme yamemüteyü'üquitüanicü memütevareuyehüvirienicü yuquie quiecatari, 'amemüte'apicacü mevaparevietü yu'uquiyarima. Müpaü memüteyuriecacü pinaque Cacaüyari.

⁵ Que mü'anə cünaya mumü yuxaüta 'amuca yemecü, mücü yuri püti'erie Cacaüyarisie, 'ivavirietü nenevieri ipitüatü pü'ayumieme tucaricü tücaricü. ⁶ Peru 'ucatütü que mü'anə que mütiyüchüave xeicüa 'amuyeica hive'eriacacü, mücü müquitü 'apuyeica sepa mayeniere. ⁷ Müpaü quetiniva'aitüaca tixaü vahesie mücarahüivanicü.

⁸ Mesü, que mü'anə mücativamicua yumarema, yuquie quiecatari masi, mücü püyucu'imava, yuri temüte'eriesie camiemetütü püyuhecüata, tevi yuri mücati'erie hepaüna 'axa pücayüane.

⁹ 'Uca cünaya mumü que'acayerieni xüca haica teviyari viyari hüca xeicüa, xüca yükünasie xeimesie tiviyacaitüni, ¹⁰ xüca 'aixüa timarivani 'aixüa mütiyurienecü, xüca türü vaveriyaveni, xüca tevanarixi vanaqui'erieca, xüca Cacaüyari teüterimama va'ücate hauxinaveni, xüca vapareviveni müme memü'uximatüariecai, xüca yaticamiecaitüni naimecü 'aixüa tiyurienetü.

¹¹⁻¹² Memühehecuva vacünama memucui, pepücavaracayasa. 'Uxa'atüni varie mepüviquiecuni, yunaqui'eriyyacü mepücuhapanieni. Mücü mühesie mepüte'ahüpani yamemücatecahucü que memüte'uyuhüritüa Cürisitu hesie mieme.

¹³ Mücü meta, müpaü mepüteyü'üquitüaca memüyü'üraraxiecacü quieta me'u'uvatü xeicüa. Meyü'üraraxietü, masicutari niuquiperaixi mepüyüaca, titä 'aixüa mücati'ane yamütayünicü, müpaü mepütecuxatanı.

¹⁴ 'Ayumieme müpaü nepüticu'eriva, peuyevese müme memühehecua vacünama memucui memütivitüquienicü, memütinivexüanicü, yuquita memüte'aitanicü. Xüca müpaü meteyurieca, tixaütü mepücate'ipitüaca que mü'anə mütasi'aye'unie misutüanicü 'axa taticühüavetü.
¹⁵ Hipatüsietü 'ari ta'aurie mepaxürie Cauyumarie me'anuveiyaque.

¹⁶ Que mü'anə yuri müti'erie 'uquitütü 'ucatütü xüca yumarema varexeiyani 'ucari vacünama memucui, quevaparevieca müme. Pücava'uximatüaca memüyuyexexeüriva. Müme püta mepüvaparevieca 'ucari yemecü yuxaüta memu'uva.

¹⁷ Ta'uquiyarima 'aixüa 'anemecü memüte'aita 'aixüa mequete'uxeyarieni masi vaüca. Müme memüte'uximaya metecuxatatü mete'üquitatü masi yemecü mequeteheuyehüviyarieni. ¹⁸ 'Utüarica xipayari müpaü paine, Pepüca'isurihüaca puixi quepaucua türicu müquesinani mütihenarienicü. Müpaürita paine, Ti'ivamesie catininaqueni 'ivarica.

¹⁹ Heiserie haineme pepüca'erieca xüca 'itaxaneta mühüritüarie, me xüca yuhutatü yuhaicatü memunenierixü metehecüatani xeicüa pepüva'enieca. ²⁰ Müme 'axa memüteyurie quenivarutati'a yunaitü memasi'eniecacu hipatüta marica memexeiyanicü. ²¹ Nemanihüritüaca Cacaüyari masixeiyacacu Cürisitu Quesusi masixeiyacacu niuqui tuayamete memanayexeiyarie memasixeiyacacu, müpaü yaquetinecamieni, cuitü pepüca'itahüave teví petimarietü xeicüa peru peca'i'enievetü. 'Asipepücatiyurieneni xeimesie

petiviyatü xeime püta petave'erietü. **22** Cuitüva tevisie pepüca'utimemeni 'umarivacacuque. Mücü meta, 'axa que memüteyurie hipatü, 'ahesieta rahüivanicü. Pe'itiyatü quene'a'üviyani.

23 Peru quetineuhayeva ha xeicüa peharetü, masi 'esiva vinu quenanuye'eni 'ayuriepa pemüticuyecü müixa.

24 'Axa que memüteyurie hipatü mepanuhaitürüve, cuitü mepümasiücü sepa 'isücame mücavatahüavive. Hipatü 'axa que memüteyurie mepu'imatü mepücaviyarievave cuitüva. **25** Yaxeicüa müme 'aixüa memüteyurie cuitüva mepümasiücü, me sepa memücamasıücü, mepücayüvave memü'aviesiecacü yuheyemecü.

6

1 Vaüriyarica te'uximayatamete cüye memanuyetequiyarie, yemecü vavemete mequeva'erieca yucusiyarima. Xüca müpaü meteyurieca, 'axa pücaticuxasivani que mü'ané Cacaüyari mühüçü, 'üquisicata 'axa pücaticuxasivani.

2 Me vacusiyarima xüca yuri mete'erieca, mepücavatave'erieca yu'ivama mevaxeiyatü, masi 'aixüa 'iyaricü mequete'uximayaca vahesie mieme yuri memüte'eriecü memünaqui'erivacü müme 'aixüa memü'itüarie mete'uximayacacu. Müpaü quetine'üquitani müpaü quetinivatuicani.

Cacaüyari que mürayexeiya, que mütinaqui'a

3 Xüca yükü ti'üquitani xevitü, xüca yaca'aneni, niuqui müseüye ca'eniemütü Tati'aitüvame Quesusi Cürisitu müniuquieya ca'i'eniemütü 'icü 'üquisica cümana Cacaüyari temayexeiya,

⁴ mücü pühüsierie, 'asipücatimate. Catinicuyeni niuqui xüatuarica cuvaunetü xeicüa, niuqui hepaüsita tiyumiemütü. Mücüsie payeneica que memüteyü'ütesa, que memüteyuheca, que memütevasevixima hipame 'axa me'utiyuatü vahepaüsita, 'axa que memüteyüçühüave, ⁵ que memücatehayeva meniuquixietü. Müpaü mepüteyurie teüteri memütipünirüme que memüteyumate memeivivi tita yuri müraine. Müpaü metenicu'erivani, que mü'ané mürayexeiya 'ivarica pexeiya. ⁶ Siepure xüca Cacaüyari 'ayexeiyani tixaütü careuyehüatü, yemecü püti'iva. ⁷ Tixaütü tepücate'atücücai cuiepa temu'axüa, 'ayumieme tepücayüvave tixaütü temüte'anutüni temüyehu. ⁸ 'Icuai quemari tehxeiyatü, mücü tequenaqui'aca. ⁹ Müme memeuca'unicü xeicüa memüyüa, müme mepecaxürieni me'inüasietü, viniyaricü mepüviyarieni, vaüca mepüteyucahive'erieca 'asimecatemaitü, meteyucuinitüatü. Mücü hive'ericä teüteri püvacatuica memüca'unarienicü memütatümaiyanenicü. ¹⁰ Teüteri que memüte'ihive'erie tumini, mücü nanarisie caniutineicani naitü 'axa müti'anene. Hipatü müpaü meteyuvaüriyatü mepeuyexüri, yuri mecate'erietü mepacü. Yu'iyarisie mepüyucuseve vaücava hivericacü.

Yuri ti'erietü quemütiunanausani yutatuatü

¹¹ 'Ecüsü Cacaüyari teviyari pecanihütüni. Quene'ata'una mücü. Müpaü püta quetine'amexütüaca, heiseriemecü yapemüticamienicü, Cacaüyari pemayexeiyanicü,

yuri pemüti'eriecacü, pemüti'acanaqui'eriecacü,
 pemütiuca'enivanicü, pemücaha'a'eriyanicü.
12 'Aixüa 'anemecü pe'atatuatü queneutananausani yuri peti'erietü, queneuviya tucari mücaxüve. Mücü 'ayumieme peputa'inierie, yumüretü tehecüatamete memasixeiyacaku 'aixüa 'anemecü pepü'ahecüatacai yape'anetü. **13** Cacaüyari nai mürayenieritüa masixeiyacaku, Cürisitu Quesusi 'aixüa 'anemecü muyuhhecüata ya'anetü Punisiyu Piratu hüxie, mücüta masixeiyacaku müpaü nepümati'aitüa **14** yaquetinecamieni que pemütiu'aitüarie, peca'iseviximatiü 'aisica, hesiena pecarahüpatü, Tati'aitüvame Quesusi Cürisitu masiüctü mayanique. **15** Tucari 'aixüa mü'ane 'aye'ayu, masiücüme canayeitüamüçü Que mü'ane yutemavietü yuxevitü Ti'aitame mühüçü,
 Que mü'ane te'aitamete mütiva'aitüvame Cusiyarima müvacusiyari,
16 Que mü'ane yuxevitü mücamüve, Hecüaripa meca haque mücayüve 'aura mayanicü xevitü,
 Que mü'ane tevi müca'ixeiyave Mücayüve mixeiyacü,
 Mücü ve'eme quexasivani Quehetürücaüyenı yuheyemecü.
 Müpaü xeicüa cani'aneni.

17 Müpaü quetiniva'aitüaca müme memeuca'u hicü cuiepa, mepücateyucatave'erieca, yuri mepücate'erieca yupinisie, 'asimücatimasüçü xüca xuavecämüçü, masi yuri mequete'erieca Ca-caüyarisie püta. Mücü nai pütatipitüa yemecü masi temütatemamaviecacü. **18** Müpaü quetiniva'aitüaca

meta 'aixüa memüte'uximayacacü, memeuca'unicü 'aixüa meteyurietü, 'aixüa memüte'u'iyarinicü, hipame vahamatü memüyuxevinicü. ¹⁹ Müpaü meteyurietü mepüyutatenaritüani 'aixüa 'aneme 'uxa'a varie maye'anisie mieme, tita yuricü mütitucari metehhexeiyatü mepacüne.

Papuru Timuteu que mütiuhüritüa

²⁰ Neuxei Timuteu quene'üviyani 'ahüritüarica. Ta'aurie quenavesie pemücava'enienicü yacü xeicüa que memutiyuane mecate'ayexeiyatü. Vaniuquisie pepücativiyani metasi'aye'unietü que memutiyuane müme temaivavemete memüyuxata mete'itavatü. ²¹ Hipatü mücüsie mete'uviyaca xaüsie meneucuyunixüani yuri que memüte'eriecai.
'Aixüa que tiuca'iyarini xehesie mieme.

**Cacaüyari niuquieya xapayari türatu hecuame
hepaüsita tati'aitüvame tasivicueisitüvame
Quesusi Cürisitu mi'atüa
New Testament in Huichol (MX:hch:Huichol)
El Nuevo Testamento de nuestro señor y salvador
Jesucristo**

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Huichol

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Huichol [hch], Mexico

Copyright Information

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Huichol

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

79690d81-fd4b-51b4-a3a6-712e0fddaca3